

Một số biện pháp quản lý nhằm nâng  
cao hiệu quả công tác thanh tra toàn  
diện trường Trung học phổ thông tỉnh  
Bắc Giang : / Nguyễn Tiến Quang ;  
Nghd. : PGS.TS. Trần Khánh Đức . -  
H. : Khoa Sư phạm, 2006 . - 98 tr. +  
Đĩa mềm + Tóm tắt

Tóm tắt: Trình bày cơ sở khoa học- pháp lý về thanh tra kiểm tra trong quản lý giáo dục. Khái quát về điều kiện tự nhiên, tình hình phát triển kinh tế- xã hội và phát triển giáo dục- đào tạo, phân tích thực trạng hoạt động thanh tra và quản lý thanh tra toàn diện của Trường Trung học phổ thông ( THPT) tỉnh Bắc Giang. Đánh giá chung về điểm yếu, điểm mạnh, thời cơ và thách thức của Trường. Đề xuất 5 biện pháp quản lý: đổi mới tư duy thanh tra giáo dục, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của người cán bộ thanh tra. Tăng cường công tác đào tạo bồi dưỡng, khuyến khích tự bồi dưỡng nâng cao năng lực, phẩm chất , hiểu biết về pháp luật, kỹ năng quản lý, kỹ năng trao đổi. Nâng cao chất lượng công tác thống kê, thông tin quản lý giáo dục từ Sở đến các nhà trường trong việc thu thập và cung cấp thông

tin. Hoàn thiện quy chế, quy trình, hồ sơ theo hướng phân định rõ trách nhiệm đảm bảo chặt chẽ dễ sử dụng. Cùng cố tổ chức, bộ máy thanh tra theo từng bước chuyên nghiệp hóa và tăng cường tính độc lập của cơ quan thanh tra

|                                                      | <i>Trang</i> |
|------------------------------------------------------|--------------|
| <b>MỞ ĐẦU</b>                                        |              |
| 1. Lý do chọn đề tài                                 | 1            |
| 2. Mục đích nghiên cứu                               | 3            |
| 3. Khách thể, đối tượng nghiên cứu và mẫu khảo sát   | 3            |
| 4. Giả thuyết khoa học                               | 4            |
| 5. Nhiệm vụ nghiên cứu                               | 4            |
| 6. Phạm vi nghiên cứu                                | 4            |
| 7. Phương pháp nghiên cứu                            | 4            |
| 8. Cấu trúc nội dung luận văn                        | 5            |
| <b>Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC-PHÁP LÝ VỀ</b>           | <b>6</b>     |
| <b>THANH TRA, KIỂM TRA TRONG QUẢN LÝ GIÁO DỤC</b>    |              |
| 1.1. Cơ sở lý luận                                   | 6            |
| 1.1.1. Một số khái niệm cơ bản về quản lý giáo dục   | 6            |
| 1.1.1.1. Quản lý                                     | 6            |
| 1.1.1.2. Quản lý giáo dục                            | 9            |
| 1.1.1.3. Quản lý trường học                          | 11           |
| 1.1.2. Một số khái niệm cơ bản về thanh tra giáo dục | 12           |
| 1.1.2.1. Thanh tra                                   | 12           |

|                                                                                                                                                                                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1.1.2.2. Thanh tra giáo dục                                                                                                                                                    | 14        |
| 1.1.2.3. Thanh tra chuyên môn                                                                                                                                                  | 15        |
| 1.1.2.4. Thanh tra toàn diện trường phổ thông                                                                                                                                  | 15        |
| 1.1.3. Cơ sở lý luận quản lý nhà nước về giáo dục                                                                                                                              | 15        |
| 1.1.3.1. Khái niệm về quản lý nhà nước                                                                                                                                         | 15        |
| 1.1.3.2. Khái niệm quản lý nhà nước về giáo dục                                                                                                                                | 16        |
| 1.1.3.3. Nội dung chủ yếu quản lý nhà nước về giáo dục                                                                                                                         | 19        |
| 1.1.3.4. Phương pháp, công cụ quản lý nhà nước về giáo dục                                                                                                                     | 20        |
| 1.1.3.5. Thanh tra, kiểm tra trong quản lý giáo dục                                                                                                                            | 22        |
| 1.2. Cơ sở pháp lý                                                                                                                                                             | 25        |
| 1.2.1. Luật Thanh tra (2004)                                                                                                                                                   | 25        |
| 1.2.2. Nghị định 49/2005/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giáo dục                                                                                           | 25        |
| 1.2.3. Nghị định 85/2006/NĐ-CP về tổ chức và hoạt động của Thanh tra giáo dục                                                                                                  | 26        |
| 1.2.4. Quyết định 478/QĐ của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành quy chế về tổ chức và hoạt động của hệ thống thanh tra giáo dục                                                   | 26        |
| 1.2.5. Thông tư 07/2004/TT-BGD&ĐT hướng dẫn thanh tra toàn diện trường phổ thông và thanh tra hoạt động sư phạm của giáo viên                                                  | 26        |
| 1.2.6. Văn bản 106/TTr của Thanh tra Bộ Giáo dục và Đào tạo hướng dẫn về nghiệp vụ thanh tra toàn diện trường phổ thông và thanh tra hoạt động sư phạm của giáo viên phổ thông | 26        |
| 1.3. Cơ sở thực tiễn                                                                                                                                                           | 27        |
| 1.3.1. Dự án đào tạo cán bộ thanh tra và quản lý giáo dục Việt Nam (FICEV) – Những vấn đề cần đặt ra sau Dự án                                                                 | 27        |
| 1.3.2. Hoạt động thanh tra, kiểm tra trước yêu cầu đổi mới chương trình giáo dục phổ thông và thay sách giáo khoa lớp 10                                                       | 28        |
| <b>Chương 2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG THANH TRA VÀ QUẢN LÝ</b>                                                                                                                     | <b>30</b> |

|                                                                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>CÔNG TÁC THANH TRA TOÀN DIỆN TRƯỜNG THPT TỈNH BẮC GIANG</b>                                                              |    |
| 2.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, tình hình phát triển kinh tế-xã hội và phát triển giáo dục-đào tạo của tỉnh Bắc Giang | 30 |
| 2.1.1. Điều kiện tự nhiên và tình hình phát triển kinh tế-xã hội                                                            | 30 |
| 2.1.2. Tình hình phát triển giáo dục-đào tạo                                                                                | 30 |
| 2.1.2.1. Tình hình chung về phát triển giáo dục                                                                             | 30 |
| 2.1.2.2. Thực trạng hoạt động và quản lý giáo dục ở các trường THPT                                                         | 32 |
| 2.2. Thực trạng hoạt động thanh tra và quản lý công tác thanh tra toàn diện trường THPT ở tỉnh Bắc Giang                    | 36 |
| 2.2.1. Thực trạng hoạt động thanh tra toàn diện trường THPT ở tỉnh Bắc Giang                                                | 36 |
| 2.2.1.1. Thực trạng tổ chức bộ máy, nhân sự thanh tra trường THPT                                                           | 36 |
| 2.2.1.2. Thực trạng quy trình tổ chức hoạt động thanh tra                                                                   | 37 |
| 2.2.1.3. Thực trạng đánh giá xếp loại trường THPT qua thanh tra                                                             | 39 |
| 2.2.2. Thực trạng quản lý công tác thanh tra toàn diện trường THPT                                                          | 41 |
| 2.2.2.1. Thực trạng xây dựng tổ chức, bộ máy thanh tra                                                                      | 41 |
| 2.2.2.2. Thực trạng việc đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ thanh tra                                                             | 44 |
| 2.2.2.3. Thực trạng việc xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện kế hoạch thanh tra                                          | 44 |
| 2.2.2.4. Thực trạng công tác sau thanh tra                                                                                  | 46 |
| 2.3. Đánh giá chung                                                                                                         | 46 |
| 2.3.1. Điểm mạnh                                                                                                            | 46 |
| 2.3.2. Điểm yếu                                                                                                             | 47 |
| 2.3.3. Thời cơ                                                                                                              | 47 |
| 2.3.4. Thách thức                                                                                                           | 48 |
| <b>Chương 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC THANH TRA TOÀN DIỆN TRƯỜNG THPT Ở TỈNH BẮC GIANG</b>               | 49 |

|                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp                                                                                                                                                                                            | 49 |
| 3.2. Yêu cầu đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động thanh tra giáo dục trong giai đoạn mới                                                                                                                                       | 49 |
| 3.3. Một số biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả công tác thanh tra toàn diện trường THPT ở tỉnh Bắc Giang                                                                                                                   | 50 |
| 3.3.1. Biện pháp 1: Đổi mới tư duy thanh tra giáo dục, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của người cán bộ thanh tra                                                                                     | 51 |
| 3.3.1.1. Mục đích                                                                                                                                                                                                                | 51 |
| 3.3.1.2. Nội dung và cách thức tiến hành                                                                                                                                                                                         | 51 |
| 3.3.2. Biện pháp 2: Tăng cường công tác đào tạo bồi dưỡng, khuyến khích tự bồi dưỡng nâng cao năng lực, phẩm chất của người cán bộ thanh tra về hiểu biết pháp luật, kỹ năng quản lý, nhất là kỹ năng “trao đổi” trong thanh tra | 52 |
| 3.3.2.1. Mục đích                                                                                                                                                                                                                | 52 |
| 3.3.2.2. Nội dung và cách thức tiến hành                                                                                                                                                                                         | 53 |
| 3.3.3. Biện pháp 3: Nâng cao chất lượng công tác thống kê, thông tin quản lý giáo dục từ Sở đến các nhà trường trong việc thu thập và cung cấp thông tin phục vụ công tác thanh tra, kiểm tra, đánh giá các hoạt động giáo dục   | 54 |
| 3.3.3.1. Mục đích                                                                                                                                                                                                                | 54 |
| 3.3.3.2. Nội dung và cách thức tiến hành                                                                                                                                                                                         | 55 |
| 3.3.4. Biện pháp 4: Hoàn thiện quy chế, quy trình, hồ sơ thanh tra toàn diện trường THPT theo hướng phân định rõ trách nhiệm, bảo đảm chặt chẽ, dễ sử dụng                                                                       | 56 |
| 3.3.4.1. Mục đích                                                                                                                                                                                                                | 56 |
| 3.3.4.2. Nội dung và cách thức tiến hành                                                                                                                                                                                         | 56 |
| 3.3.5. Biện pháp 5: củng cố tổ chức, bộ máy thanh tra các cấp theo hướng từng bước chuyên nghiệp hoá và tăng cường tính độc lập của cơ                                                                                           | 60 |

|                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------|----|
| quan thanh tra                                                  |    |
| 3.3.5.1. Mục đích                                               | 60 |
| 3.3.5.2. Nội dung và cách thức tiến hành                        | 60 |
| 3.4. Khảo nghiệm về tính cần thiết và khả thi của các biện pháp | 61 |
| 3.5. Kết quả thử nghiệm một số biện pháp                        | 63 |
| 3.5.1. Thử nghiệm các biện pháp 1, 2 và một phần biện pháp 5    | 64 |
| 3.5.2. Thử nghiệm biện pháp 4                                   | 65 |
| <b>KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ</b>                                  | 67 |
| 1. Kết luận                                                     | 67 |
| 2. Khuyến nghị                                                  | 68 |
| <b>TÀI LIỆU THAM KHẢO</b>                                       | 70 |
| <b>PHỤ LỤC</b>                                                  | 73 |
| Phụ lục 1                                                       | 73 |
| Phụ lục 2                                                       | 96 |